

Становище

на дисертационен труд на тема:

" ИНТЕГРИРАН МОДЕЛ ЗА ПСИХО-СОЦИАЛНА АДАПТАЦИЯ НА ЛИЦА С ПСИХИЧНИ УВРЕЖДЕНИЯ "

**разработен от Теменужка Матева Дечкова-Новакова
докторант на самостоятелна подготовка в професионално
направление 3.2. "Психология", докторска програма "Социална,
организационна и консултативна психология"
катедра „Психология”
Юридически факултет на ВСУ „Черноризец Храбър”**

от доц. д-р Красимир Ивановд.пс.

Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Докторската дисертация на Теменужка Матева е посветена на проблем, който е актуален , многообразен и трудно разрешим – проблема с психосоциалната адаптация на лица с психични увреждания.

Психичната увреда е за разлика от физиологичната е невидима , но не помалко тежка, тежка за индивида, да неговото семейство и за социумът в които той иска да се вгради , но понякога е отхвърлен.

Това вграждане много често е непосилно и невъзможно , поради ред ограничения включващи личностовите особености, податливостта на средата, рефлексията на средата и на индивида, така също липсата на механизъм, който плавно да преведи страдащият човек и близките му през подмолните течения на болестта до брега на адаптацията.

Докторантката Матева си е поставила тази нелека задача да изследва тези процеси , да устави тяхната сила и интензивност и да създаде конструкт , който апробиран като модел за психосоциална адаптация , да стане спасителен мост за страдащия и като краен ефект да доведе до неговата социализация .

Структура на дисертационният труд:

Структурно дисертационният труд отговаря на академичните изисквания по обем , логична подреденост на цел , предмет , задачи , хипотези , изследване и резултати.

Дисертационният труд е с обем 223 страници,включва увод, изложение в четири глави, заключение,, литература, приложения.

Съдържанието на всяка от главите е разпределено в отделни параграфи. Основният текст съдържа 43 таблици и 58 фигури. Списъкът с използваните литературни източници се състои от 104 заглавия на български и английски език. Резултати са представени чрез ясни таблици и фигури.

Теоретичен обзор на дисертационният труд:

В теоретичният обзор са разгледани основните концепции определящи личностовата специфика на психичната болест и дезадаптацияните и механизми.

Направен е анализ на съвременният научен био-психо-социален подход при лицата с психични увреждания изискващ диагностиката и терапията да се интегративни и синкретични и да се съчетават с рехабилитацията и социалната адаптация и интеграция. С особена важност са въпросите за социалното функциониране на психично болните, техните социални умения и способностите им за самостоятелен и независим живот. Теменужка Матева е разгледала динамиката на разбирането за психичната увреда през вековете и до съвремието, така и методологията на лечение през психиатричната и психологичната призма.

Изведени са основите аспекти на психосоциалната адаптация и интеграция. Умело докторантката е представила психосоциалната рехабилитация като активен процес, който подпомага индивидите, увредени от психично разстройство, да достигнат своето оптималното ниво на независимо функциониране в общността.

Добро впечатление прави детайлното познаване на сложните аспекти от модела на психосоциална адаптация, вероятно произтекло от дългогодишният пряк опит на Теменужка Матева с пациенти.

Правилно са посочени и обективните трудности за апробирането на подобен модел, свързани с реална практико-приложна конкретика и опитност на докторанта.

Емпирично психологично изследване

Проведеното изследване отговаря на всички изисквания за дисертационно изследване като целта, задачите и хипотезите са ясно формулирани и адекватни на избраната от докторанта тематиката.

Психологичният инструментариум е правилно подбран, верифициран и като резултат заданието е екзактно изпълнено, прави добро впечатление

извадка на изследване – включването на 300 лица потребители на психосоциалната адаптационна програма, изследвани по съответните скали, което прави резултатът на проведеното изследване сериозно достоверен. Получените резултати са представени нагледно и разбираемо в графичен и табличен вид. Публикациите на докторанта отразяват основните етапи и спецификата на проведеното изследване.

Изводи и заключение

Изводите са ясно постулирани и отговарят на предварително зададените търсения от докторанта, изведени са приноси от реален практико-приложен характер с отчетен ефект както индивидуален, но и социален подпомагащ всички лица имащи нужда от своевременно включване в програма за психосоциална рехабилитация целяща повишаване на адаптивния им потенциал

Разработеният модел за психосоциална адаптация апробиран на територията на ЦПЗ – Русе всъщност е универсален и може да се приложи във всички центрове и звена работещи с потребители имащи психични увреди.

Всичко това ми дава убеденост да считам че дисертационният труд е изпълнен според изискванията за придобиване на ОНС "доктор" и предлагам на уважаемото жури да гласува на

Теменужка Матева Дечкова-Новакова образователна и научна степен „Доктор” по научна специалност: 3.2. Психология, докторска програма “Социална, организационна и консултативна психология”

05.05.2019

доц. д-р Красимир Иванов